

REVISTA DE L'OBRA CULTURAL BALEAR

Es Molí Nou

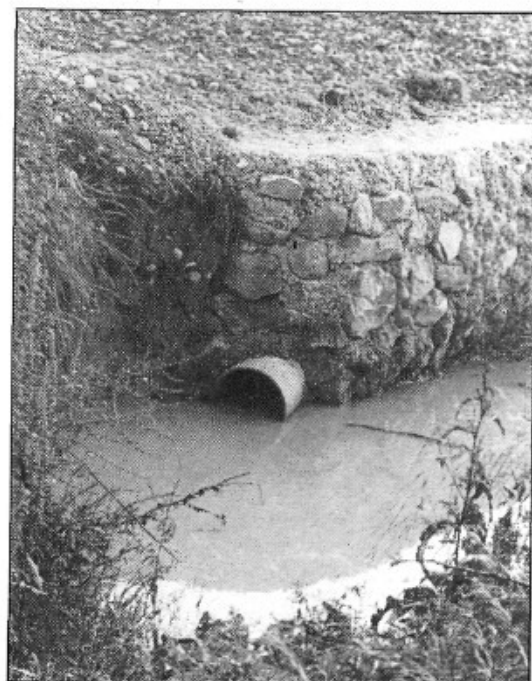
VILAFRANCA, JUNY 1989 NÚMERO 35

*Les aigües
brutes cap
el torrent*

*Per [^]La Beata[^]
s'inaugurarà la piscina*

Contribucions especials .- En el darrer ple extraordinari celebrat el passat dia 8, s'aproven les contribucions especials de las Fases II, III i IV de les obres del clavegueram. Les II i III estan a punt de finalitzar i la IV començarà properament. Els veïnats afectats per aquestes obres hauran de pagar quasi 50.000.000.- de pessetes.

Amb la participació de onze equips de la vila
Començà el VI torneig de futbol sala

GLOSES DE 'N

JAUMET

De viu no te feren cap monument
perque sa gent sempre va en retard,
però de mort ja no sabràs
si ho fas bé o malament.

Jo te vull dir una cosa:
que de viu vull alabança;
que allà no hi ha esperança
de poder enviar cap glosa.

A la vila ni ha molts
que te podrien contestar,
uns, perque saben glosar
altres, per donar-te pols.

Si sempre poses sa pota
diràs qualque disbarat,
feràs lo que un escarabat
que "d'allò" fa una pilota.

Sempre he sentit pes carrer
que sis fan mitja dotzena,
i en veuen qualqún que alena
però de's cap no està bé.

Si malgastes es te sebre
i el gastes entre ciència
acabaràs s'existència
sense corona poder rebre.

GLOSES PER TRES GERMANS

Jo ho duc a dins es cap
que no me'l puc treure quan vull,
voldria aclarir aquest embull
que hi duc tan embullat.

En Francesc nostro era un as
un home molt agraït
es llàstima que ell no hagues vist
sa gent que havia assistit
aposta per fer-li cas.

Quan vaig per sa carretera
i veig qualque camió,
jo pens sense sentir-ho
Adéu! germaneta meva.

En Mateu era molt fi
que pareixia de cera
semblava que sa boca deia
i no el podien sentir.

No gosava alçar sa veu
per por de no agraviar
ell era més bo que es pa
i no volia gemegar
per ansi de no donar creu.

En Tomeu era home noble
que escometia a sa gent
li agradava estar al corrent
si passava res pel poble.

Ell va esser el meu padri jove
des de que em varen batiar,
i me volia demostrar
que no ho havia estat de broma.

GLOSES

El món és una bellesa
de tota sa humanitat,
ademés d'una riquesa
que Déu mos ha confiat.

El món era nou i guapo
però noltros l'espanyam,
ja tot és una aparato
i de brutor el tapam

Qualcú, massa intel·ligent
que emplea sa dolentia,
ho fan anar tot malament
sense ells, tot milloraria.

Ets dotbers fan tan de mal
com sa pólvora i es foc,
qui més pot, va a lo que val,
i com més va, més s'embruta es joc

N'hi que tenen de demés
n'hi que tenen massa poc,
a les bones ja és per demés
només es dèbil reb un toc.

An es ric no el poden tancar
esser ric és un honor,
tampoc l'hi poden pegar
ell pega i fuig de sa presor.

Es pensar lo que és el món
fa pensar que hi ha un Déu,
caminam i no sabem per on
qui pot dir "el món és meu" ?.

Comencen i acaben vides
n'hi ha pateixen, n'hi ha disfruten
n'hi ha que es menjar tuden
i hi ha vides aburrides.

Qui pot dir "jo crec en Déu,"
tenint coses que se tuden,
que de fam morí un germà seu
això es sa bona fè que duen.

Crec que una fè verdadera
és fer bé per sa igualtat,
ajudar a n'es qui va darrera
per un món amb tranquil·litat.

CATALINA ESTRANY.

BIEL MONTSERRAT

NOTES DEL CAMP

En un principi el temps de sembrar, com tot els pagesos sabem, no teniem saó ni pluvia. Els horts tingueren que regar. Per la gent que no ho enten, la mala anyada és segura perquè els brins que no varen néixer, de cap manera per molt que ploqui, no faran espiga. Les llavors que de mala manera varen néixer, faran les espigues molt petites de tant que varen patir. Degut a tanta sequedat, tota l'anyada primerenca, en general, en que hagi plogut en aquestes darreres setmanes, l'aigua ja no ha estat a temps. Per la sembra més tardana, allà on caigueren les brusques d'abril, les poques que varen caure en aquest mes, s'hi haurà afegit un poc de gra i bastant més palla.

Hi haurà molts de bocins que no treuran ni per pagar el cosetxar, perquè del poc gra que hi ha, en caurà la mitat per terra. Així sembla que anirà a la gran majoria de petits conraders. Ja està clar, que sempre hi haurà conraders més bons que els altres que amb una mica de sort podran salvar la temporada i inclús fer qualche dobler. Un temps, el problema era trobar terra per conrar i ara ja hi ha molts de llocs on fins i tot, fa mal trobar amitger.

A primers de maig la poca saó que hi havia es va aixugar. El sol de maig, per altra banda, ha escaldat el poc gra que hi havia, haurà quedat com allò que es deia un temps, "com a llengos d'aucell".

BIEL MONTSERRAT

"ES MOLÍ NOU"

C. Joan Barceló, 29.

VILAFRANCA.

Edita: OCB-Vilafranca

Dip. Leg. PM-366-1986

Imprimeix: "Edicions

Manacor SA". Ronda del

Port, 60. MANACOR.

EDITORIAL

Europa

Lentament, ens recorden els polítics, l'Estat Espanyol es va integrant dins el projecte de una gran Europa. Aquests dies, per segona vegada en dos anys se'ns consulta per decidir qui ha de representar i defensar els interesos de l'Estat en el Parlament Europeu. I un cop més la major part dels partits polítics de caire estatal han aprofitat la campanya electoral per autoendeuar-se i resaltar postures nacionalistes espanyolistes que contradiuen la idea d'una Europa Unida.

Durant la campanya, certament freda, l'opinió pública ha restat un tant indiferent pel tema. Després de veure com la credibilitat política va minvat dia a dia, després de comprovar-se com de cada dia més, una bona part del polítics es serveixen de la Política per un autoprofit i no per a servir-la, Europa sona per a bona part de l'electorat com una nova juguete dels polítics.

No hi ha dubtes de que l'Europeitat està prou verda a tot l'estat. En part, es fa difícil cultivar-la quan els mateixos polítics sols en fan referència a l'hora de pagar impostos. Amb això si que ho som, endemés de responsabilitzar-nos amb les nostres actituds socials i polítiques com ells, com els europeus. En canvi, els polítics que governen, tan l'estat, com les entitats autonòmiques o locals, s'entossudeixen en no fer-nos carreteres com les que tenen els europeus, en no permetre sous com els que tenen els europeus, en no oferir-nos serveis públics i sanitaris com els que també tenen els europeus. Diuen que l'any 1992 l'Acta Única Europea eliminarà definitivament les fronteres entre els estats de la CEE. És molt possible que la unitat econòmica sigui una realitat, però, ens arribaran les prestacions i serveis públics que ara mateix ja gaudeixen la majoria dels estats de la CEE ?. Haurem d'esperar sols uns quants anys per saber-ho. De moment, ja fa molts de mesos que pagam l'IVA, perquè hi ha coses que no poden esperar. I així i tot, convendrà que diguem la nostra quan se'ns consulti. Al manco s'ha de demostrar més interès del que tenen els mateixos polítics.

**"Ses estisores de tondre
no són fetes per brodar,
les varen anar a provar
damunt es puig de Gironda".**

SES TOSES

**"Tonedors, toneu ran ran,
ja m'ho ha dit es senyor,
perquè sa llana millor
és sa més prop de sa carn".**

En el mes de maig i primera quinzena de juny es solen donar els primers símptomes de l'arribada de l'estiu. Camps espigats i engroguits acolorixen els plans, mentre va minvant la pastura del bestiar. És aquest, un temps en que els pastors del pla preparen les toses. El tondre, ha esdevingut sempre com una festa de pastors. És el moment de fer colles i anar de possessió en possessió i en un espècie de germandat viure la intensitat de la jornada que, segons la guarda o la colla pot acabar entrat l'horabaixa o també a posta de sol. Segons el cas, les colles participen d'un bon dinar o d'un bon sopar.

El temps millor per tondre

en el pla, és la lluna vella de maig, però encara en el juny els pastors més endarrerits procuren deixar la guarda més lleugera de pes. A la montanya, en canvi, degut a que les temperatures són més baixes que en el pla, sempre solen tondre més tard. A tall d'estisores, ara encara a molts d'indrets i més si la guarda no és molt grossa, les colles van tonent les ovelles. Els pastors solen anar de sestador en sestador, sense cobrar centim, perquè els jornals es solen tornar. Avui per tu i demà per jo, els pastors, convertits en tonadors, viuen quasi a diari una de les festes pageses més tradicionals de l'illa.

N'és obligada excepció,

qui tenint guarda molt grossa cerca la mecanització de la feina llogant les maquinetes tonadores que simplifiquen el treball gairebé artesanal dels bons tonadors. Així i tot tampoc en aquests casos es sol perdre la festa. Un dit popular resa que durant la festa de tondre no poden mancar el tabac, el suc, les bromes i les cançons.

El vell, o llana que du l'ovella es guarda dins uns gran sacs que més endavant seran enviats a la fàbriques de teixits. Abans, d'això tampoc en fa massa temps, abans de mandar la llana cap a fàbrica, es solien guardar els millors vells per filar o per fer matalassos. La millor llana per filar

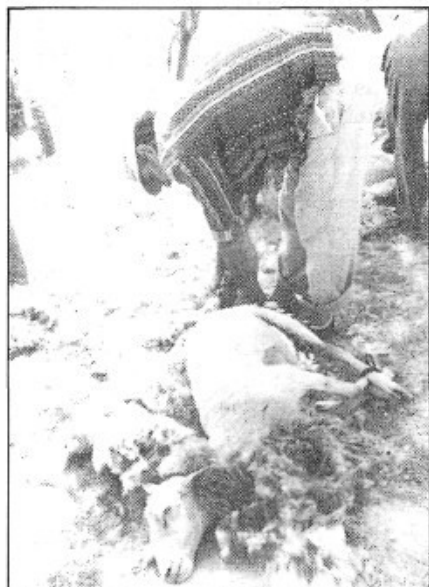
és la de ble llarg. La ovella de llevant, de costelles altes i orelles petites, té la llana molt fina. La de muntanya en canvi, és més baixa de costelles, més peluda i per tant té més llana, d'ore grosseres i girades per avall.

De la raça mallorquina, que està dividida en tres varietats, l'ovella del pla és la millor per encruar-la amb altres races, com la merina, berrixona, francesa, manxega, alacantina, etc. L'ovella mallorquina en general, té la llana clara i llarga, donant, també, molts bons resultats pel que fa a la producció de carn. Acabada la pastura, li agrada molt el menjar sec. Cada mero ovella sol dur, segons la raça, entre dos i quatre kilos de llana. El pes depen, endemés de la

Els tonedors competeixen per veure qui deixarà l'ovella més ben dibuixada.

Entre els pastors d'ara, encara es té el tondre com una gran festa.

El dia de tondre, no sol mancar, el tabac, el suc, les bromes i les cançons.

L'ovella del Llevant Mallorquí, és de costelles altes, orelles petites i llana molt fina.

raça, també de la grossària de l'animal i de si la llana està banyada o porta molta brutor.

Per evitar que la llana s'arni, la major part de pastors solen tondre en els dies de lluna vella del mes de maig. Una vegada toses,

se les pot comprovar si duen molts de paràsits aferrats o si porten picades de mosca que en molts de casos solen infectar les ovelles i crear-li problemes greus si els virons s'han pogut estendre. Per tant el tondre es necessari, més pel fet econòmic, per a que el pastor tenguí bon

comprovar la salut del seu bestiar. Actualment es preveu que a Mallorca pot haver-hi unes 250.000.- ovelles. Solen criar durant tot l'any i la seva edat es sol mirar per les dents. Una ovella pot produir amb normalitat durant uns vuit o deu anys fins que perd les dents.

Miquel Barceló.

FOTOS: FRANCESC AMENGUAL

MIPIER MANACOR

ALIMENTACION

Atún claro Pay-Pay pak 3 u.....	193
Atún claro Masso pak 3 u.....	155
Aceitunas rellenas Rosselló 450 grs.....	78
Vinagre Rosselló 1 l.....	80
Espárragos Fiesta 5/7 Bajamar 500 grs.....	206
Espárragos Frasco Bajamar 11/14.....	334
Galletas Prats saladas 900 grs.....	280
Galletas Prats Maria 900 grs.....	280
Surtido Cuétara 900 grs.....	163
Surtido Cuétara 800 grs.....	315
Magdalena Villa de Manuel 12 u.....	115
Chocolate Milka leche 150 grs.....	89
Nescao 500 grs.....	183
Nescao 900 grs.....	322
Nescafé descafeinado 200 grs.....	599
Leche en polvo Molico 250 grs.....	223
Leche entera Blahi 1'5 l.....	120

BEBIDAS Y LICORES

Pepsi y Kas pet 1'5 l.....	99
Trinaranjus 2 l.....	164
Casera 1'5 l.....	59
Seven up light 2 l.....	149
Vino Viñalar 1 l.....	99
Vino Viña del Mar 3/4.....	137
Martini Rosso y Bianco.....	344
Cava Cristalino Jaume Serra.....	311
Vino Peñascal 3/4.....	299

CREMERIA

Yogur natural Chamburcy agrup. 8 u.....	159
Yogur sabores Chamburcy agrup. 8 u.....	173
Natillas Benco Chamburcy.....	33
Crema chocolate Chamburcy.....	33

CHARCUTERIA

Salchichas Frankfurt Revilla.....	55
Queso San Millán tarrina 150 grs.....	156
Mantequilla Arias 170 grs.....	195
Chorizo Revilla especial empapelado.....	768 ptas/kg
Paleta Palma.....	475 ptas/kg
Jamón York Palma.....	646 ptas/kg
Sachichón Palma.....	490 ptas/kg
Jamón serrano s/h Oscar Mayer.....	1.198 ptas/kg
Jamón serrano c/h Oscar Mayer.....	780 ptas/kg
Queso La Cabaña.....	910 ptas/kg

CONGELADOS

Calamar romana La Cocinera 400 grs.....	284
Croquetas pollo La Cocinera 600 grs.....	224
Pescadilla Oliver.....	120 ptas/kg
Peluda pelada Oliver.....	247 ptas/kg
Gambas Camarón Oliver.....	545 ptas/kg
Gambas Alistada 1ª Oliver.....	1.800 ptas/kg

PERFUMERIA Y LIMPIEZA

Gel Magno 900 grs+champú 200 regalo.....	417
Champú Llongueras 400 grs.....	353
Crema suavizante Llongueras 400 grs.....	411
Compresas Famossette 20 u.....	116
Bastoncillos Kiko.....	62
Fairy regular 1 l.....	208
Ajax pino 1 l.....	118
Papel higiénico Albor pak 4 u.....	86
Servilletas Cel estilo 100 u.....	87
Pañal Dodotis elásticos T. recién nacido 30 u.....	590
Pañal Dodotis seco total T. grande 52.....	1.599
Desodorante Rexona spray.....	240

MENAGE

Vajilla blanca 12 pzas.....	1.796
Platos Trianon blanco hondo, llano, postre.....	95
Olla a presión bombeada Magefesa 4 l.....	5.131
Olla a presión bombeada Magefesa 6 l.....	5.367
Olla a presión bombeada Magefesa 8 l.....	6.537
Olla a presión bombeada Magefesa 10 l.....	7.717

TEXTIL

Bragas sra. y niña algodón.....	149
Trajes playeros niña.....	950
Toallas playa.....	750
Toallas playa.....	1.000

CALZADO

Deportivos Preston's caballero.....	1.950
Deportivos Preston's niño.....	1.350
Mocasín Cometa niño y caballero.....	1.950
Zapatilla camping desde.....	395

BAZAR

Cafetera Moulinex mod. 5.509.....	3.468
Cafetera Moulinex mod. 9.409.....	3.563
Cafetera Philips HL 2.551 T.....	4.463
Cuchillo eléctrico Moulinex R 98612.....	3.995
Picadora Luxe R 16432.....	4.611

UNA RONDALLA DEPRAVADA

ELS NOSTRES REPRESENTANTS

Després de la llarga ausència que han sofert aquestes pàgines d'una rondalla depravada, em veig amb l'obligació de reincidir-reincidir talment com si fos un delictes. M'anyorava el fet autocomplaent i autosatisfactori de veure els meus textos imprimits amb lletra negreta a tal magestosa edició. La culpa la té el buit de motivació, res més.

Em crida l'atenció veure fotografiats uns personatges singulars i poc més que exemplars damunt qualsevol revista d'opinió estatal, fins i tot la premsa del cor. Aquests personatges dels qui vos parl son els homes i dones i com déus exportats, representen la forma d'esser dels mallorquins. Son membres honorífics de la bufa mallorquina, i aquí tenc el meu dubte: representen realment com som? com a mostra, un boto, o tres.

Rosy de Palma: ser abstracte i cúbic, enrevoltada d'una bellesa poc comú, que la té, encara que molts sols vegin nas. Que poden pensar més enllà de les nostres cales: són totes les mallorquines de tal estricte hermosura? No i si. No, perquè per sort en tenim de més "miradores" i si, perquè no em exportat d'altre "model" de mostra facial. Falta una vertadera "l'altra cara de la moneda" per demostrar que aquí també hi ha fèmies normals.

L'oferta turística: aquest engany programat, premeditat. Els pobres turistes veuràn estranyats un trist espectacle:

la Mallorca del ciment, la Mallorca dels "hooligans", la Mallorca de les inexistent platjes verges, la Mallorca de la inseguretat ciutadana, la Mallorca sobre-cargada d'oferta de seveis, la Mallorca dels "altres mallorquins" ignorants d'on són i la Mallorca de la intranquil·litat

Quin personatge el fulletó turístic...

Jeroni Sainz: cap visible de la política urbanitzadora del nostre Govern Balear. Tenc davant meu una revista de tirada nacional on fà la següent declaració: la política ecològica l'hi pot costar car a les Balears". Ho deixaré així...

Vosaltres opinau davant aquests personatges que he intentat mostrar-vos; Rosy

de Palma, exponent de la cultura; el fulletó turístic, exponent de l'oferta turística; Jeroni Sainz, exponent de la política urbanística. Vosaltres opinau...

JAUME SANSÓ.

Mare Nostrum

ASSEGURANCES DE COTXES I VEHICLES EN GENERAL

RESPONSABILITAT CIVIL

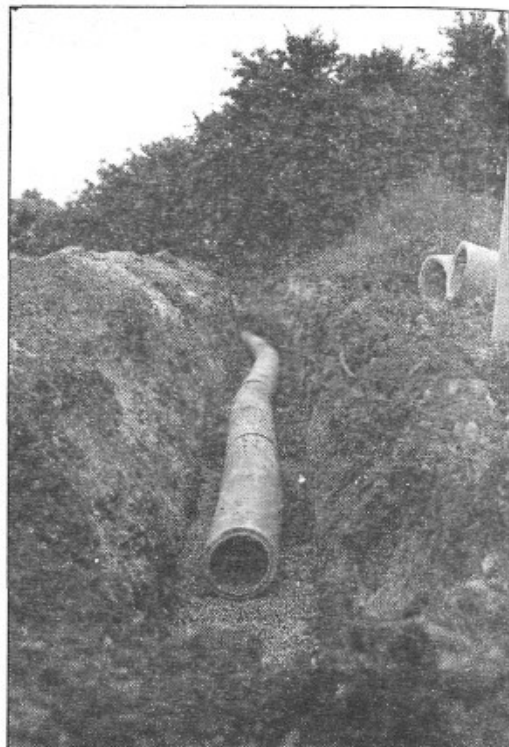
ACCIDENTS PERSONALS

ROBATORIS

Agència a Vilafranca: MARIA GÀLMES

C. Bonany, 1. Telèf. 560253

Les primeres aigües brutes seran filtrades al subsol "des Torrent"

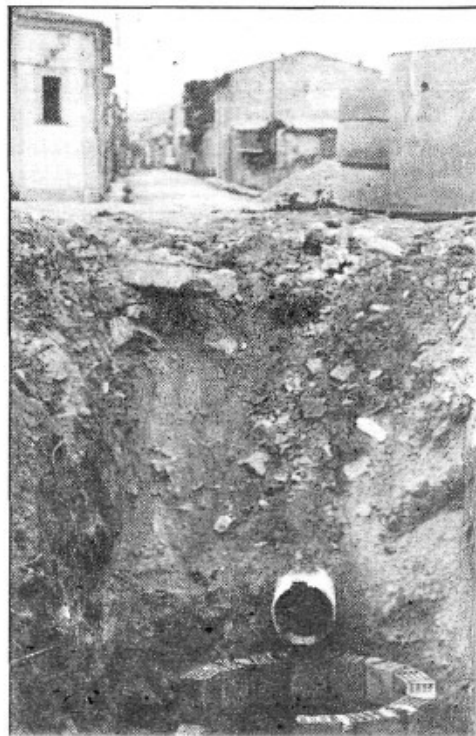
Les aigües residuals provinents de les primeres connexions a les fases II i III de la xarxa del clavegueram seran infiltrades en el subsol d'un terrenys de cultiu annexes al mateix torrent. Uns cinquanta metres de tuberia enterrada a una profunditat d'un metre i mig, més o menys, amb llurs cilindres separats, permetran que les aigües residuals es filtrin en el subsol.

Davant la possibilitat de que aquestes aigües es puguin filtrar al mateix torrent, ja que la línia de tuberia i el mateix torrent no hi ha més de dos metres de distància, o que puguin fer olor a la zona, el batle Bernat Garí s'ha manifestat amb certes dubtes davant el fet de que les tuberíes que recolliran les aigües de les primeres connexions s'omplin. Es a dir, que les previsions del moment són de que mentre es projecte la construcció d'una estació depuradora d'aigües residuals, els usaris de les fases II i III que emprin de tot - d'una el servei del clavegueram

no seran tants com per a que s'hagi de preveure un embossament a la tuberia evacuadora per manca de filtració.

Així i tot alguns veinats no es mostren massa d'acord amb les previsions que es fan des de l'Ajuntament, ja que la tuberia es troba molt acostada a la barriada. Qui també es manifesten contraris a l'actual sortida de les aigües brutes son els grups de l'oposició, PSM i UM que consideren el fet com un acte irresponsable que pot suposar un perill de contaminació de les corrents d'aigua subterrànies o dels pous que estan al voltant de la barriada "Des Torrent". En que les obres de les dues fases actuals hagin entrat a la seva darrera etapa, d'aquí a que es permeti connectar a les xarxes resta per fer-se la concessió del manteniment de les acometides així com el cobrament de tarifes i també el concretar les quantitats que els afectats hauran de pagar en concepte de contribucions especials. Es de suposar que a finals de Juny o a la

primera quinzena de Juliol els serveis puguin entrar en funcionament. A hores d'ara, Ajuntament i grup explotador del futur complex turístic de Sant Martí, estan en conversacions per tractar el tema de la construcció d'una depuradora,

*El PSM anuncia
que recurrirà
l'acord plenari
per considerar-lo
il.legal*

Per 22,000.000 de pessetes a "Melchor Mascaró S.A."

Aprovada la contractació directa de les obres d'asfaltat de carrers

En el ple extraordinari celebrat el passat 24 de Maig, el consistori de Vilafranca aprovà la contractació directe de les obres d'asfaltat de carrers a l'empresa "Melchor Mascaró S.A.", per un total que supera els vint i dos milions de pessetes.

D'aquesta quantitat l'Ajuntament n'haurà d'aportar 10

milions i la resta seran pagats pel CIM corresponents al Pla d'Obres i Serveis de 1987. Contra aquest acord es manifestaren en el mateix ple, els membres de l'oposició municipal que consideren que la contractació directe no es pot fer quan el montant supera el cinc per cent del pressupost de l'Ajuntament.

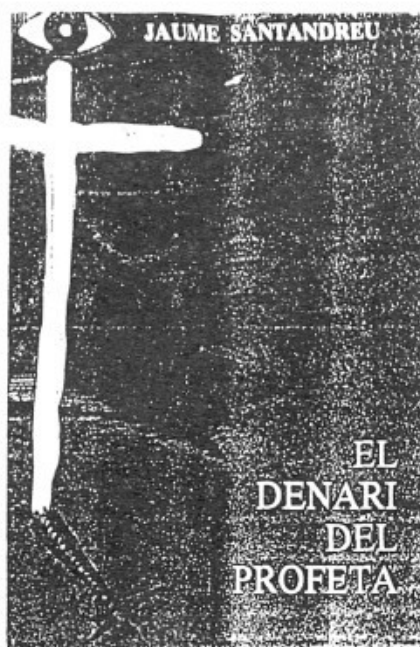
Per el batle, també basant-se en una interpretació de l'actual legislació en matèria de contratacions d'obres municipals, la proposta estava dins tots els termes legals. El PSM, per altra banda anuncià que recurriria l'acord del plenari, interposant un recurs de reposició.

Serà qüestió d'ensumar

La tuberia evacuadora de les aigües residuals, després d'intentar filtrar els líquids en el subsol d'uns terrenys de cultiu, just a la vora del torrent, té una sortida directa al mateix torrent. A la fotografia, es pot comprovar perfectament. Sobre les possibilitats de que faci olor, hi hagi moscats, o de que els pous dels voltants arribin a tenir l'aigua contaminada, s'haurà d'esperar a veure quines conseqüències dona aquest sistema. Tot s'ha fet damunt unes previsions, les del grup de govern, PP, que es contraposen a les dels grups de l'oposició municipal PSM i UM, que han denunciat el fet a diverses conselleries.

Llibres

JAUME SANTANDREU, EL DENARI DEL PROFETA
 13' 5 x 21 cms.- 182 pàgines
 ISBN 84-273-0556-4- Rústica
 1226 ptes. (preu base), 1300 ptes. (amb IVA)
 1988, Editorial Moll, Palma de Mallorca

En paraules de Miquel Angel Riera:

"Abans del moment en què el vaig conèixer personalment, Jaume Santandreu, des de feia algun temps venia essent, per a mi, un punt de referència atraient que exhibia un impecable moviment d'avenc cap a la mitificació. En aquest punt hi conflua l'aire seductor del sacerdot que, després d'haver viscut, a Amèrica, una singular experiència evangelitzadora, començava a espargar, aquí, a casa nostra, uns aires nous d'entendre i viure el torcebraç amb la religió. També uns inicis de prestigi com a poeta més enllà del que hauria pogut preveure: ara mateix, Jaume Santandreu és una de les persones de tot el món

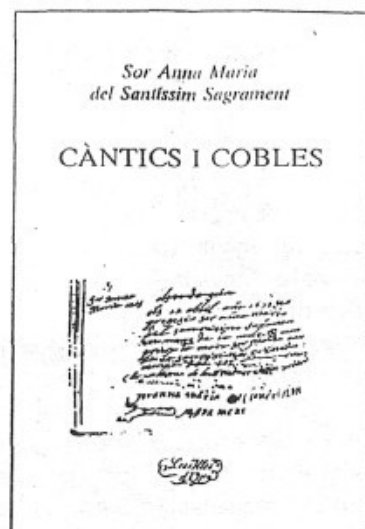
a les que me sent més vitalment vinculat".

Sobre l'obra, diu també M.A. Riera:

"El llibre, per la seva qüestió idiomàtica, semblà quedar d'alguna manera desatès per part del seu autor. Amb el temps, es va anar produint, de manera lenta però implecable, la configuració del seu prestigi com a poeta i narrador de valor i color absolutament singulars. Des de la meua condició d'espectador atent i apassionat, dins tot aquell cos literari que configurava la seva obra vibrant, a mi m'hi mancava el fragment, ben significatiu i de to no recuperat en cap altre dels seus llibres, que constituïa aquella novel·la que romania escrita en castellà. Vaig pensar que fóra bo per a la nostra cultura i per a ell com a escriptor, recuperar tot aquell material i el vaig animar a reescriure el llibre en català. No em resultà fàcil aconseguir que es posàs a la tasca. Però a la vista dels resultats - aquesta excel·lent novel·la, **El denari del profeta**-, pens que no me puc penedir gens d'haver-me posat, excepcionalment, una mica pesat amb Jaume Santandreu, amic, escriptor".

SOR ANNA MARIA DEL SANTISSIM SAGRAMENT, CÀNTICS I COBLES
 Col·lecció "Les Illes d'Or" num. 146

10' 5 x 15 cms.- 228 pàgines
 ISBN 84-273-0569-9- Rústica
 660 ptes (preu base), 700 ptes. (amb IVA)
 1988, Editorial Moll, Palma de Mallorca.

Edició no crítica, dirigida al públic en general encara que mantengui el rigor científic, dels comentaris al **Llibre d'Amic e Amat** de Ramon Llull de la valldemossina Sor Anna Maria del Santíssim Sagrament (Margalida Mas Pujol, 1649-1700). Preparada pel Prof. Sebastià Trias Mercant, aquesta edició correspon a l'original del s. XVII del confessor de la monja, Dr. Gabriel Mesquida i que la pròpia Sor Anna signà. Comprèn una selecció prou representativa de l'obra de Sor Anna Maria, en incloure les parts narratives, els comentaris i els fragments versificats. Es publiquen totes les introduccions, els comentaris als càntics 45, 46 i 47, que són els primers que Sor Anna va escriure, i totes les parts versificades que inclou l'obra.

Aquest volum es complementa amb una biografia de Sor Anna Maria i unes notes històriques que situen l'autora en el context del seu temps. També inclou un estudi sobre la seva llengua que ha estat redactat per Pere Rosselló Bover.

editorial
MOLL
 Torre de Llevant - Tel. 72.41.10 - April 142
 07001 PALMA DE MALLORCA

FESTA INFANTIL

El diumenge 4 de juny tingué lloc en el Saló Parroquial, el cinema, un Festival Infantil que organitzat per les monges tingué un ampli seguiment de part del pares dels pàrvuls i maternals que dia a dia van aprenent qualche cosa a les aules de Ca Ses Monges.

Mentre els pàrvuls es dedicaren més a realitzar mostres gimnàstiques, els més menudons es dedicaren a cantar algunes cançonetes que foren disfrut dels mé grans. La festa durà prop de dues hores. Al final es va fer una rifa. Les ganàncies d'aquesta es dediquen, segons explicà Sor Francisca, a comprar material didàctic de gran utilitat i aprofitament dels al.lots. Fou en definitiva un bon horabaixa d'esplai pels menuts

Fotos: Francesc Amengual

Semblava, que a darrera Sor Margalideta, seria difícil trobar una monja que entengués tan bé els al.lots de la guarderia de la vila. Crec que es ben cert, emperò, que tampoc podiem trobar millor substitu-

ta que Sor Joana. Als nins se'ls veu molt contents vora ella i ells, de tot el que prenen no hi ha res postís, i Sor Joana se guanya totes les simpaties.

CATALINA ESTRANY

BAR EL CRUCE

**PRIMERES COMUNIONS, BATEIGS,
ANIVERSARIS**

Especialitat en: Arròs brut. Sopes, Porcella, Callos.

Frit Mallorquí, LLengua.

DISSABTES I DIUMENGES OBERT

Ctra. Palma-Artá, km 41
Tel. 560073 Vilafranca

LES HORTALISSES

LA COL, TRESOR DE L' HIVERN

El nom científic de la col és "Brassica Oleracea"

PROPIETATS

Les cols, considerades menjar de pobres, amb l'apogeu de la medicina natural i l'interès creixent per a la dietètica tornen a ocupar un lloc privilegiat que ben bé es mereixen.

Són riques, en aigua (90%), cel·lulosa (1%), pobres en carbohidrats (5%) i lípids (0,2%), per tant, són molt útils en les dietes depuratives per afavorir la diuresi i combatre el restrenyament. També en les dietes de control de pes, perquè aporten valuosos nutrients però poques calories (27 kilocalories per cent grams).

Les cols també són molt riques en minerals i oligoelements, com calci, magnesi, fòsfor, potassi, sofre, zinc, coure, ferro i iode. Són, per tant, remineralitzants i antianèmiques, essent un tresor d'hivern quan curtegen les verdures fresques. Inclús, cuites tenen la seva riquesa en vitamina C, equivalent a la de les taronges.

Les cols són molt riques en sofre i molt convenients en casos de malalties respiratòries. Contra la escanyadura, va molt bé un suc de col recent fet i amb mel. La col, endemés conté una substància hipoglucemiant (disminueix la quantitat normal de glucosa de la sang), beneficiosa pels diabètics.

Maurice Mesegué, aconsella com a vermífug eficaç (contra els cucs intestinals), el suc fresc de la col a raó de tres cullerades pels nins

i sis pels adults. El suc fresc mesclat amb el d'altres hortalisses és alcalinitzant, desinfectant del tractus intestinal, remineralitzant, diurètic, antiescorbútic i el més sa dels aperitius. No ens estranyem de que Caton, l'historiador i orador llatí, declarava que gràcies a la col els romans havien pogut passar sis segles sense metges.

També els usos externs de la col són espectaculars. Les seves fulles, planxades (amb una planxa teba) i posades tot d'una, calentetas, mantingudes amb un embanat en la zona lumbar alleugeren llumbats, ciàtiques, reumes, dolors musculars i tot tipus de neuràlgies.

Les cataplasmes de fulles de col aplicades tebes damunt llagues, úlceres vericoses i furoncols, afavoreixen la seva curació i cicatrització. L'aplicació de fulles de col calentes es aconsellable igualment en casos de bronquitis, damunt el fetge en cas de congestió hepàtica, en el ventrell en cas de dolors gàstrics, colitis, regles doloroses, retenció d'orina i inflamació de la pròstata.

La duració de les cataplasmes és d'un mínim de dues hores, o tota la nit si pot esser. No hi ha que assustar-se si al retirar l'embanat, les fulles de col desprendren un olor desagradable o tenen un aspecte poc saborós, doncs atreuen cap el forà les substàncies mórvides.

BARTOMEU CATALÀ.

XIV CONCURS INTERNACIONAL DE GUITARRA «ANDRÉS SEGOVIA»

El CATORZE CONCURS INTERNACIONAL DE GUITARRA "ANDRÉS SEGOVIA", tendrà lloc, enguany, a Palma els dies 20, 21, 22, 23 i 24 de novembre, quedant obert el termini d'inscripció per a totes aquelles persones interessades en participar-hi, fins el dia 10 de novembre. Per ontar als tres premis establerts s'estableixen tres proves; eliminatòria, selectiva i final. Els concursants que resultin guanyadors, rebran personalment els premis després de la prova final.

Els premis establerts són els següents:

PRIMER, de 500.000.- pessetes, diploma i dos concerts gratuïts, un a Menorca i l'altre a Eivissa, en dies propers a la finalització del Concurs.

SEGON, de 250.000.- pessetes i diploma.

TERCER, de 100.000.- pessetes i també diploma.

Les SOL·LICITUDS per poder participar en el concurs hauran de dirigir-se a CONCURS INTERNACIONAL DE GUITARRA "ANDRÉS SEGOVIA". CAIXA DE BALEARS, "SA NOSTRA". Carrer Ramon Llull, 2 de Palma de Mallorca, telèfon 171717. S'utilitzarà una butlleta d'inscripció que us serà donada a qualsevol oficina de "SA NOSTRA".

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

TOMEU PENYA

CONQUISTA CATALUNYA

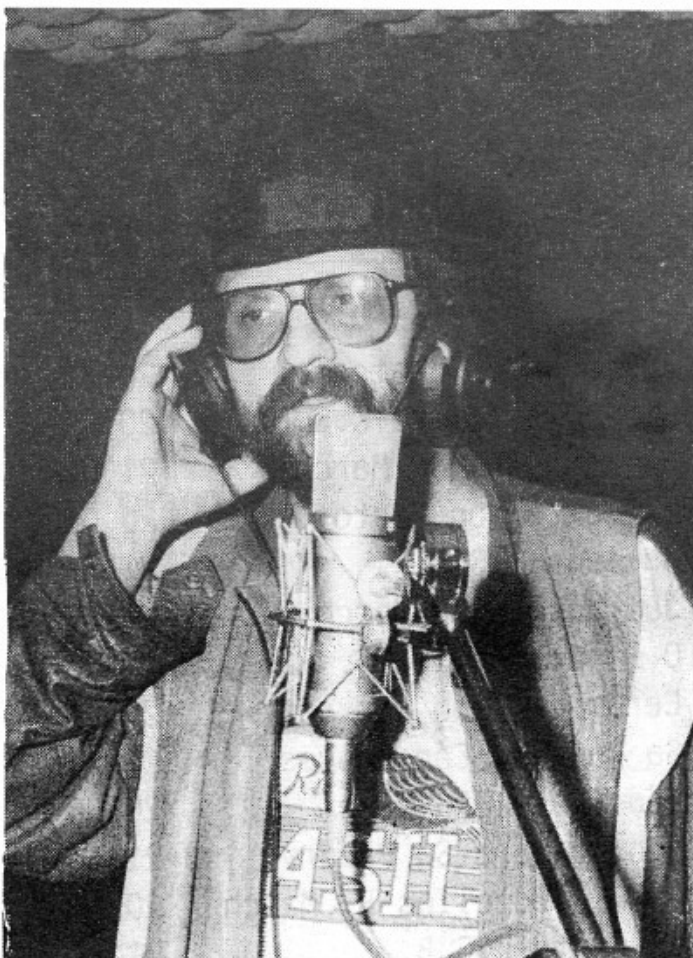
Bernat Garí, batle de Vilafranca, estigué present a Barcelona acompanyant a Tomeu Penya, en la seva gran nit musical.

Tomeu Penya es va consagrar com a cantant a Catalunya el passat 18 de Maig en el recital que oferí en el Palau de la Música de Barcelona.

El cantant vilafranquer va aconseguir omplir el Palau, tot un èxit. El públic vibrà durant l'actuació del cantant, hi hagué una gran connexió públic-cantant, tant amb les cançons com amb els comentaris que feia entre cançó i cançó. Arriba a allargar la seva actuació mitja hora més davant la insistència del públic; qui despedí a Tomeu Penya amb uns forts aplaudiments.

Assistiren al concert, entre altres, la cantant catalana Nuria Feliu, Max Suñé, gent relacionada amb el món discogràfic, periodistes.... I el batle de Vilafranca, Bernat Garí, que anà expressament a Barcelona per veure l'actuació de Tomeu a qui entregà una placa i un obsequi una vegada acabat el concert.

Acompanyant a Tomeu Penya hi havia Alex, Angel, Pere i Xavier (teclat, bateria, guitarra i baix) i Giorgina Weinstein acompanyant-lo amb la veu. Com sempre Tomeu, amb el seu capell i guitarra i com a primícia tocà el teclat quan interpretà la seva nova cançó "Els cors ferits".

No hi ha dubte de que les cançons de Tomeu Penya agraden en el Principat. Després de ser el número u a Mallorca, Penya ha aconseguit la seva consagració musical a Barcelona, en el Palau de la Música.

El públic demostrà conèixer les cançons acompanyant-lo en alguns moments del recital. El concert fou gravat per TV-3 per la seva posterior emissió i radiat en directe per algunes emissores. Tomeu Penya ha triunfat a Catalunya en els mitjans de comunicació, diaris, revistes, ràdio, televi-

sió. Tots el volien per programes en directe, en els que la resposta dels oyents eren molt positives.

No cal dir que tot el poble de Vilafranca i els mitjans de comunicació locals ens alegrem de que la carrera musical del nostre paísà contínui en línia ascendent.

"VI Torneig de Futbol Sala"

Grup A

Es Cantó
Julians
Op. Bon.-C. Botelles
Son Pastor
Banca March
K.G.B

Grup B

Ceramicar
Son Parxana
Sa Paparra
Can Chaves
Ruissos

FASE PRELIMINAR

02-06	Julians-Son Pastor	20,30	5 - 2
03-06	O.B.-C.Botelles-K.G.B	20,00	4 - 0
03-06	Es Cantó-Banca March	21,00	9 - 3
10-06	Es Cantó-Son Pastor	20,00	7 - 2
10-06	Julians-K.G.B	21,00	9 - 1
16-06	Julians-Banca March	20,30	
16-06	O.B.-C.Botelles-S. Pastor	21,30	
17-06	Ceramicar-Son Parxana	20,00	
17-06	Sa Paparra-Can Chaves	21,00	
23-06	Can Chaves-Ruissos	20,30	
23-06	Son Parxana-Sa Paparra	21,30	
24-06	O.B.-C.Botelles-B. March	20,00	
24-06	Es Cantó-K.G.B.	21,00	
30-06	Banca March-K.G.B	20,30	
30-06	Es Cantó-O.B.-C.Botelles	21,30	
01-07	Ceramicar-Sa Paparra	20,00	
01-07	Son Parxana-Ruissos	21,00	
07-07	Son Parxana-Can Chaves	20,30	
07-07	Ceramicar-Ruissos	21,30	
08-07	Es Cantó-Julians	20,00	
08-07	Son Pastor-K.G.B.	21,00	
14-07	Son Pastor-Banca March	20,30	
14-07	Julians-O.B.-C.Botelles	21,30	
15-07	Sa Paparra-Ruissos	20,00	
15-07	Ceramicar-Can Chaves	21,00	

Un any més té lloc per aquest temps la celebració d'una nova edició del Torneig Local de Futbol Sala. En aquesta ocasió en la seva sexta edició. I de nou amb molta participació d'equips. De tots ells, d'un total de onze, sols un, SON PARXANA ha jugat totes les edicions d'aquesta competició estrictament local.

Dels equips que participaren l'any passat; Es Cruce, Baix de la Vila, Es Cosins i Son Xoro han desaparegut. En canvi, n'han sorgit de nous, al menys en quant a nom; Optica Bonany-Can Botelles, Ruissos, després d'un any d'absència, Ceramicar i Son Pastor.

Per festes, com s'ha fet sempre, hi haurà la fase final del torneig. En la seva fase preliminar, els equips cap de sèrie es perfilen com a favorits per jugar les semifinals. Es Cantó, Julians, Ceramicar i Son Parxana, semblen, en un principi com els equips més forts. De totes formes, com a tota competició esportiva, sempre queda lloc per a qualche sorpresa

El temps

MAIG		42% 15	40% 16
		25° - 15°	26° - 15°
32% 17	30% 18	31% 19	
28° - 15°	28° - 15°	29° - 16°	
30% 20	52% 21	55% 22	01751.
28° - 16°	27° - 15°	25° - 15°	
51% 23	76% 24	73% 25	
25° - 15°	24° - 15°	24° - 15°	
52% 26	43% 27	38% 28	
23° - 15°	24° - 15°	27° - 16°	
62% 29	71% 30	52% 31	22.
22.	1 L.	2 L.	
23° - 16°	23° - 16°	25° - 16°	
JUNY		38% 1	
		28° - 17°	
34% 2	52% 3	48% 4	
28° - 17°	24° - 17°	25° - 17°	
75% 5	52% 6	63% 7	
20° - 15°	24° - 16°	24° - 16°	
52% 8	37% 9	32% 10	
25° - 17°	27° - 18°	28° - 18°	
32% 11	30% 12	13	
29° - 18°	29° - 17°		
14			

NOTICIARI DE LA VILA

DEFUNCIONS:

MONTERRADA GARI AMENGUAL, ens deixava el 19 de Maig als 83 anys.

MATEU GARI GARI, partia a l'altre món dia 27 de Maig als 68 anys.

MIQUEL SUNER RIGO, passava a millor vida el 27 de Maig als 65 anys.

ANTONIA SANSO FERRER, el 29 de Maig ens deixava als 80 anys d'edat.

DESCANSIN TOTS EN PAU

Contribucions especials

Prop de cinquanta milions de pessetes hauran de pagar els veïnats afectats per les obres del clavegueram de les fases II, III i IV, tal com s'aprovà en el darrer ple extraordinari celebrat el passat dijous 8 de juny. Uns 11.000.000.- més dels previstos en un principi degut a la tardança en realitzar-se les obres. L'aigua potable, segons es deduí de la mateixa sessió, es pagarà enguany a unes 46 pessetes per metre cúbic. També s'aprovà l'informe segons el qual es garantitza l'abastiment d'aigua per regar el futur camp de golf de Sant Martí. Endemés de les aigües residuals depurades, Sant Martí es podrà veure abastida dels pous de "Cerami-car", Mateu Català i del forat de l'Ajuntament. Del forat d'aigua potable, és clar.

Piscina

La millor notícia del mes, és la que ha donat el batle, assegurant que per la Beata, la vila ja tindrà la seva piscina municipal llesta per a que els al.lots i grans es puguin refrescar. S'espera que per festes es pugui inaugurar. De fet, les obres ja han entrat a la seva darrera fase.

"Especial Festes"

En la propera edició, la de JULIOL sortirà un "ESPECIAL FESTES". Si no hi ha cap greu contratemps sortirà al carrer dia 20 de juliol. Pregam al col.laboradors habituals i a aquelles persones que vulguin col.laborar amb aquest número especial, que ens facin arribar els seus escrits abans de dia 25 de juny.

CERAMICAS TEJERIAS

LA SOLUCION A SUS PROBLEMAS DE COCCION EN HORNOS MORUNOS, HOFFMAN, ETC.

- SIN HUMOS.
- RAPIDA COCCION.
- LIMPIO.
- CONSUMO AJUSTADO FUEL o GAS-OIL.
- EFICACIA PROBADA.

QUEMADOR ROTATIVO ATOMIZADOR LOGE Distribuidor exclusivo:

TOMEU OLIVE

C/ Jaime I n.º 11 - Tel. 56 00 44
Vilafranca de Bonany - MALLORCA

Un regidor desnormalitzat

El diumenge 4 de juny apareixia a un diari regional, un mòdul de publicitat d'un regidor de la vila, exposant bones ofertes per a comprar cremadors per a teuleres i ceramistes.

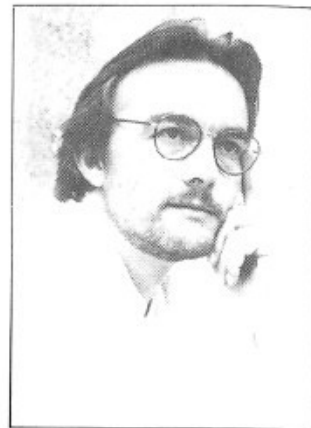
CRÒNICA D'UN DIUMENGE

Les set i mitja del matí, mentre la teva dona et prepara el cafè, aprofites per anar a comprar el diari, llegeixes els titulars sense adonar-te'n que estan manipulats. Treus el cotxe de l'aparcament mentre penses que aquest mes ja és la quinta vegada que arribes tard a la feina i el qui comanda el tornarà a dir que això s'ha d'haver acabat o si no...assenyellant amb el dit a la porta et mostrarà el carrer, mentre tu creus que li diràs el que sempre has desitjat dir-li, però que com sempre et callaràs. Amb això i tot ja hauràs sortit al carrer i el sol traspasant el vidre del cotxe t'enlluernarà la cara. Amolles l'aparell de ràdio, i com sempre cap novetat, els mateixos polítics dient les mateixes bejenades. Arribes al primer semàfor i no hi veus el vell funcionari reciclat (abans amb cara de Doberman i avui amb un somriure de dentrífic, però com sempre sense solucionar-te el problema) els hiverns amb l'abrig negre i els estudis amb l'americana gris. A la segona cantonada tampoc hi trobes les quatre ninetes amb una falda color de cendre i a cuadros esperen el bus que les portarà a "La Pura" però res t'estranya, tu segueixes pensant que avui la bronca serà més grossa, ja que deu esser més tard que el de costum. A la plaça rodona aquesta vegada tampoc hi trobes la senyora amb l'uniforme blau treient els sacs de paparassa del banc (abans hi havia un cinema) però tu segueixes enfilant per amunt, pensant amb quina excusa li posaràs al qui comanda que ja no li

hagis repetit unes quantes vegades. També t'anadones que aquells dos senyors amb un "mono" groc que grenen però que mai arriben a la cantonada tampoc hi són avui. A la "parada" de l'autobús aquella nina que fa vint anys veres per primera vegada quan anaves a la feina de la mà de sa mare amb una cova als cabells i avui a punt de tenir un al·lot tampoc hi és, ja és que tu estas obsesionat amb la bronca que et donaran quan arribis.

A la fi deixes el cotxe de qualsevol manera, com sempre l'aparcaràs bé quan surtis a prendre cafè, però mai ho fas.

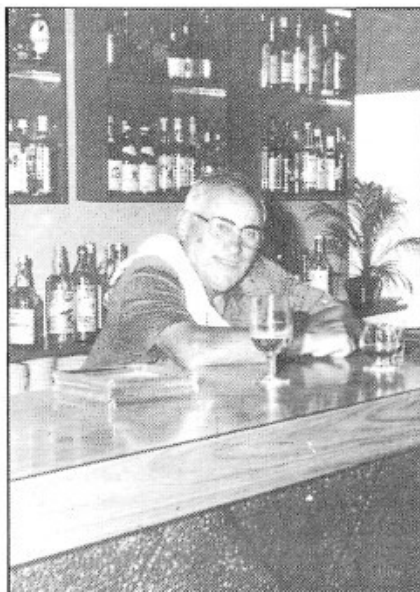
Arribes a l'oficina tots els llums apagats, ara comences a comprendre perquè tots els teus companys anònims no eren al seu lloc habitual del teu camí. Penses que els mecanismes del rellotge t'han jugat una mala passada i que per primera vegada en la teva vida arribes

abans d'hora. Aprofites per anar a prendre un cafè al bar de la cantonada, mentre fas un alé profund com a felicitant-te a tu mateix, que degut a un error mecànic no has arribat tard a la feina, però aquesta vegada el cafè també està tancat, tu ja et comences a malpensar mentre pel teu costat passa un senyor major amb un gaiato en les mans i tu t'atreveixes a demanar-li, com qui espera el veredict del jutge: perdoni senyor que podria dir-me quin dia som avui?

I ell sense ni tant sols girar-se i arrufant les espatlles et diu: Diumenge, avui és diumenge.

FRANCESC AMENGUAL

"I que bé hi viviu els palmesanos !,... eh! Paco, que hi ha de nou per Ciutat ?. I sempre els mateixos mots, fórmula protocolària digna d'un majordom reial, et rebia els dissabtes horabaixes.

I fou precisament un dissabte horabaixa de primavera, amb una altra manera d'escolar-se del capvespre, quan l'amo En Mateu passà a formar part de la història de Vilafranca, de la nostra petita història, que gràcies a homes com ell s'ha anat forjant el nostre poble.

XESC AMENGUAL